

## Ontwerp startbeslissing signaalgebied

### DELFOSESTRAAT (SG\_R3\_BOS\_05)

#### RONSE

**STATUS/VERSIE:** goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31/03/2017

#### LEESWIJZER

Op 31/03/2017 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de vervolgstappen (vervolgtraject en beleidsopties) voor dit signaalgebied. Deze beslissing kadert in de uitvoering van de conceptnota (VR 29 maart 2013) met de aanpak voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in kader van de korte termijnactie van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Deze fiche beschrijft voor het signaalgebied “Delfossestraat” de gekozen beleidsopties (ontwikkelingsperspectief) en het vervolgtraject op basis van een ontwerp-startbeslissing, zoals voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft een algemene situering van het signaalgebied weer en hoofdstuk 2 motiveert de afbakening van het signaalgebied. Hoofdstuk 3 beschrijft de overstromingsgevoeligheid van het signaalgebied en in hoofdstuk 4 worden de diverse visies op dit gebied besproken.

Hoofdstuk 5 omvat een korte weergave van het overleg dat met de betrokken lokale besturen gevoerd werd.

In hoofdstuk 6 wordt aangegeven voor welke beleidsoptie(s) gekozen is/zijn en welk instrument en/of initiatiefnemer hieraan gekoppeld zijn. Naargelang de rol van het signaalgebied voor het behoud van waterbergend vermogen en het algemeen beoordelingskader, zoals opgenomen in de omzendbrief LNE/2015/2, om nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig signaalgebied te beoordelen, werd een keuze gemaakt tussen de volgende 3 opties:

1. Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,..)  
*indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv voor infiltratie of waterconservering);*
2. Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen)  
*indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;*
3. Optie C - vrijwaren van bebouwing  
*indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.*

Hoofdstuk 7 omvat de conclusies voor het signaalgebied en geeft de richting weer op basis waarvan de omzendbrief “Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden” in dit gebied toegepast moet worden. In dit hoofdstuk is ook de beslissing van de Vlaamse Regering van opgenomen.

De conceptnota, de omzendbrief en de beslissing van de Vlaamse Regering van 31/03/2017 zijn terug te vinden op [www.signaalgebieden.be](http://www.signaalgebieden.be).

# 1 Situering

## 1.1 Algemeen

**Gemeente(n):** Ronse

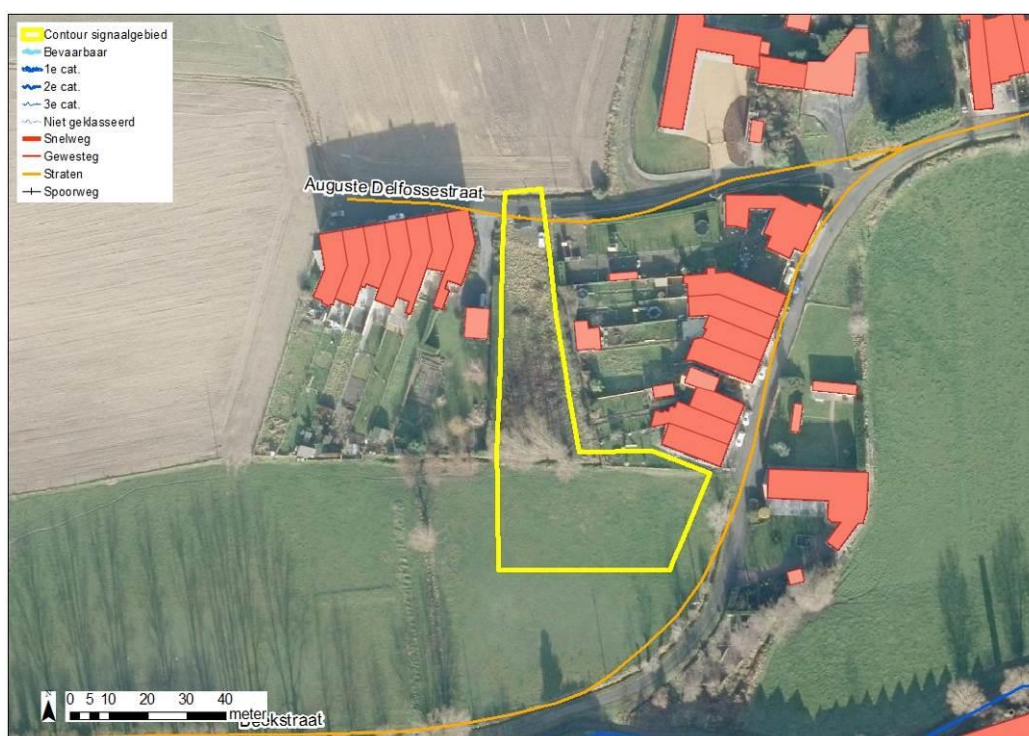
**Provincie(s):** Oost-Vlaanderen

**Ligging:** Het aandachtsgebied is gelegen ten zuiden van de Auguste Delfossestraat. Het betreft een klein gebied binnen woongebied met landelijk karakter.

**Bekken:** Bovenscheldebekken

**Betrokken waterlopen:** Molenbeek Ronse (VHAGcode: 5188/OS 385 – beheerder: Provincie Oost-Vlaanderen).

**Oppervlakte:** <1 ha



Figuur: situering signaalgebied op orthofoto (medio 2015) met aanduiding van gewestwegen, straten, waterlopen en de bebouwingstoestand volgens het Grootchalig Referentiebestand GRB. Bronnen: AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms (toestand 2015-04-20).

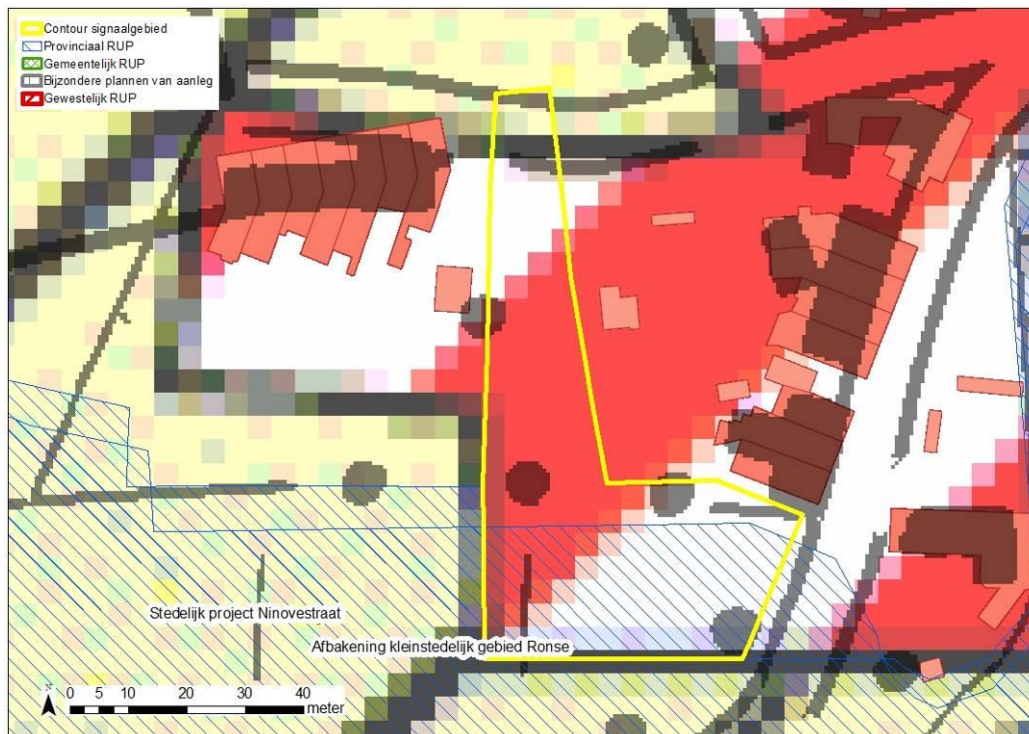
### Huidige planologische bestemming:

Woongebied met landelijk karakter.

Het signaalgebied valt in de zuidelijke uitloper binnen de grenzen van het PRUP 'afbakening klein stedelijk gebied Ronse'.

### Globale beschrijving:

Het signaalgebied is momenteel hoofdzakelijk gelegen binnen grasland.



Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het Grootschalig Referentiebestand GRB. Bronnen: Ruimte Vlaanderen en AGIV, GRB Raadpleegdienst via wms (toestand 2015-04-20).

## 2 Selectie en afbakening signaalgebied

Op 4/11/2014 werd voorliggend signaalgebied door de Algemene Bekkenvergadering Bovenscheldebekken geselecteerd voor opname in de prioritair te onderzoeken signaalgebieden. De motivatie voor opname is als volgt:

Het signaalgebied is nagenoeg volledig gelegen in ROG.

De afbakening van het signaalgebied werd tijdens het gevoerde overleg besproken. De stad Ronse heeft niet de intentie om het woongebied met landelijk karakter verder te ontwikkelen, dit omdat het gebied geregeld onder water komt te staan.

## 3 Watersysteem

### 3.1 Overstromingsrichtlijn<sup>1</sup>

#### 3.1.1 OVERSTROMINGSGEVAARKAART

In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) werden overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten opgesteld aan de hand van hydraulische modellen. De overstromingsgevaarkaarten zijn de kaarten die de 'fysische eigenschappen' van de overstromingen beschrijven zoals de overstromingscontouren, waterdieptes en stroomsnelheden. De overstromingsgevaarkaarten geven geen informatie wat betreft de gevolgen, de kwetsbaarheid voor of het risico van de overstromingen.

<sup>1</sup> Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.



De ORL stelt dat 3 scenario's in beschouwing dienen te worden genomen voor de overstromingskaarten: kleine kans op overstromingen (terugkeerperiode van grootteorde 1000 jaar of een uitzonderlijke gebeurtenis), middelgrote kans op overstromingen (terugkeerperiode van grootteorde 100 jaar) en grote kans op overstromingen (terugkeerperiode van grootteorde 10 jaar).

Vermits het niet zinvol is om voor elke waterloop hydraulische modellen op te stellen, werd in Vlaanderen de basiskaart hydrografisch netwerk opgesteld die alle waterlopen omvat waarvoor de overstromingsgevaar- en overstromingsrisicokaarten werden opgesteld. De basiskaart hydrografisch netwerk werd opgesteld volgens het principe dat alle waterlopen met een potentieel significant overstromingsrisico en waterlopen die water afvoeren van waterlopen met een overstromingsrisico meegenomen worden. Daarnaast werd ook de volledige kustlijn beschouwd.

Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven<sup>2</sup>. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

Deels gelegen in T-10 en T-100 gebied.



Figuur: De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstroomde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

### 3.1.2 KLIMAATTOETS

De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW<sup>[3]</sup> en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

<sup>2</sup> gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

<sup>[3]</sup> "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"

Klimaattoets is niet beschikbaar voor het signaalgebied.



Figuur: De blauwe contouren geven overstromingskansen met klimaatsverandering weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskansen. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskansen gekend is.



Figuur: De overstromingsdieptes van de middelmatige overstromingscontour met extreme klimaatsverandering worden hier weergegeven (geel= lage overstromingsdiepte tot paars= hoge overstromingsdiepte).

### 3.2 Bespreking watersysteem

Hydrografische beschrijving:

Ten zuiden is het signaalgebied gelegen op kleine afstand van de Moleneek Ronse.

De reliëfhoogte in het signaalgebied varieert tot 40m TAW. Echter daar waar de waterlopen in de buurt ontspringen is het reliëf hoger dan 50 m TAW. Er wordt dus heel wat hemelwater versneld afgevoerd naar afwaartse gebieden, daarenboven is het signaalgebied gelegen binnen de vallei van de Molenbeek Ronse, hier is de wateroverlastproblematiek een wederkerend fenomeen.

De Molenbeek Ronse is kwantitatief gezien sterk afhankelijk van de neerslag. Ze kent dus een zeer onregelmatig regime van debieten en peilen: tijdens droge periodes worden lage waterstanden opgemeten, tijdens regenperiodes veel hogere. De Molenbeek Ronse vormt een hydrografisch onderdeel van het grotere stroomgebied van de waterloop La Rhosnes die zich grotendeels op Waals grondgebied vindt. Verder stroomafwaarts mondt deze via de Ronebeek (300 m op Vlaams grondgebied) uit in de Schelde.

Binnen het signaalgebied bevindt zich mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied, maar ook vooral stroomafwaarts zijn overstromingsgebieden gesitueerd (langs de Molenbeek Ronse). Deze overstromingszones geven aanleiding tot wateroverlast wanneer het nabijgelegen landgebruik (bewoning, weginfrastructuur...) niet te verweven is met de waterbergingsfunctie.

Overstromingsgevoeligheid:

Het signaalgebied is gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied. Afwaarts het gebied is de Molenbeek Ronse eveneens effectief overstromingsgevoelig.



Figuur: watertoetskaart van het signaalgebied op recente orthofoto (medio 2015) met aanduiding van de overstromingsgevoelige gebieden (lichtblauw = mogelijk overstromingsgevoelig; donkerblauw = effectief overstromingsgevoelig), volgens Ministerieel Besluit dd. 1/6/2014. Weergave van reeds goedgekeurde signaalgebieden in de omgeving.



## 4 Gebiedsvisie

### 4.1 Visie Integraal Waterbeleid

Bekken- en deelbekkenbeheerplan

Generiek

De visie van het bekkenbeheerplan streeft een optimaal behoud van de waterconserveringsgebieden en de actuele en potentiële waterbergingsgebieden na. Ze streeft naar een vrijwaring van bebouwing/verharding in de waterconserveringsgebieden en de actuele en potentiële waterbergingsgebieden. Multifunctionaliteit van waterconservering en waterberging met de sectoren huisvesting en industrie is niet aangewezen. De opmaak van deze fiche is een vertaling van deze visie.

Gebiedsspecifiek

Uitgevoerde of geplande acties:

(d)BBP:

A6a BBP en actie 62 dBBP Molenbeek Ronse: inrichting van 2 overstromingsgebieden op de Molenbeek Ronse en bouw van een langsdiijk thv Hul. (provincie Oost-Vlaanderen - Uitgevoerd)

Actie 6b BBP en acties 59, 61, 77 uit het dBBP Molenbeek Ronse: inrichting van overstromingsgebieden op een aantal zijlopen van de Molenbeek Ronse: GOG Drieborrebeek, GOG Vloedbeek en GOG Lievensbeek (provincie Oost-Vlaanderen - uitgevoerd).

Actie 97 dBBP Molenbeek Ronse: GOG Broeckebeek – 1 of mogelijks 2 wachtbekkens (nog in te richten).

Actie 78 dBBP Molenbeek Ronse: verbetering samenvloeiing Bosbeek en Molenbeek Ronse, hermeanderen en herprofilieren van de Molenbeek-Ronse.

C) Andere relevante waterbeleids- en waterbeheerplannen

Studie voor het bestrijden van wateroverlast vanuit de Molenbeek Ronse en 3 zijbeken in opdracht van de Provincie Oost-Vlaanderen:

- Hydronautstudie van de riolering van Ronse voor de stroomgebieden van de Molenbeek en de St. Martensbeek
- Hydrologische en hydraulische modellering van de Molenbeek
- Aangeven van mogelijke maatregelen ter voorkoming van water- en erosie-overlast

Oplossingsscenario's

De meeste van de in het verleden voorgestelde maatregelen werden ondertussen gerealiseerd door de provincie Oost-Vlaanderen en stad Ronse. Enkel op de Broeckebeek zou op korte termijn nog een wachtbekken dienen aangelegd te worden.

Bestaande wachtbekkens

- 2 GOG's op de Molenbeek (IJsmolenstraat en Braambos) en een langsdiijk te Hul
- GOG Lievensbeek
- GOG Vloedbeek
- GOG Drieborrebeek
- GOG op Broeckebeek (studiefase)

Inventarisatie wateroverlast november 2010:

(extract uit het rapport 'Overstromingen in het Bovenscheldebekken 13-16 november 2010 Bevraging gemeenten + bespreking ambtelijk niveau)

In het noordelijke gebied werden geen overstromingen gekarteerd in 2010. Voor het zuidelijke gedeelte werd er wel – stroomafwaarts nabij de monding van beek OS 400 – een gebied onder water gezet en 1 gebouw overstroomd.

Probleemplaatsen 13 november 2010:

- Rond 10u30 waren de problemen het grootst in de Klijpestraat, de IJsmolen (mondung Lievensbeek) en de Kanarieberg. Er waren toen ook problemen in de Triburie (tussen Paillartcamp en hoeve De

Schrijver), in de Hul ter hoogte van de Molenbeek en aan de Lievensbeek en de industriezone Klein Frankrijk.

- Rond 12u ontstonden problemen in de Beekstraat ter hoogte van het begin van de koker
- Rond 15u-16u waren er problemen in de Rode Mutsaan (ter hoogte van Tardel) en op de Bruul
- Rond 18u was er melding van wateroverlast in de Savoiostraat, ter hoogte van het terrein Sparta
- Vanaf 17u stond de Bruul onder water.
- Aan de zuidelijke kant van Ronse waren er blijkbaar zo goed als geen problemen.
- Bij onweer zijn meestal volgende plaatsen problematisch: Deurnestraat, Hullebroeckstraat, Stookt (Picardlaan).

Werking wachtbekkens:

- GOG's Molenbeek, Drieborrebeek, Lievensbeek en Vloedbeek in werking
- GOG Broeckebeek nog stil
- Wachtbekkens werden door de stad iets te vroeg aangesproken, op een moment dat er nog capaciteit in de Molenbeek was. De gemeente heeft een gedetailleerd verslag opgemaakt van alle ingrepen die tijdens de overlast werden uitgevoerd en welke acties ze de maanden na de overlast zal ondernemen.

OWKM/Specifieke modelleringstudies (optioneel):

OWKM Molenbeek Ronse

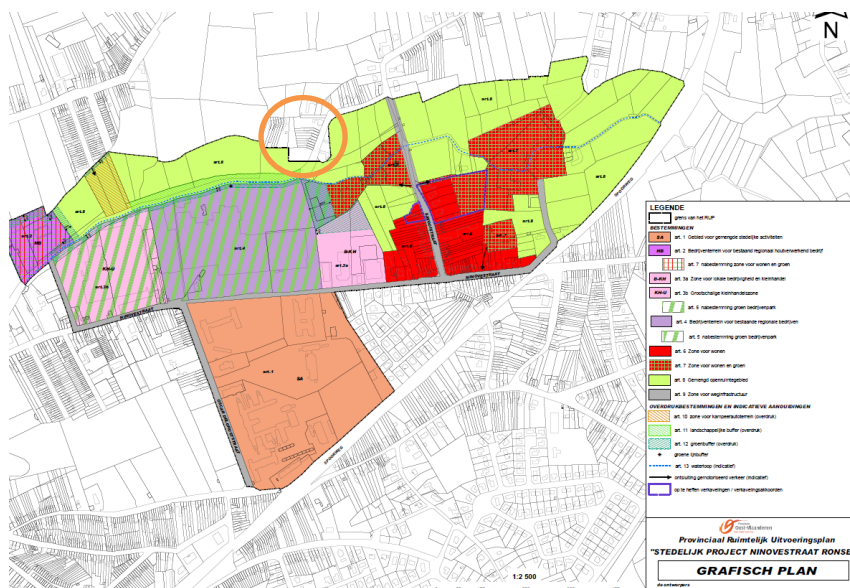
De meeste overstromingen in de stad Ronse worden veroorzaakt door de knijpleidingen die zich in het stadscentrum bevinden en die het water ophouden. Er werd een modelleringstudie opgemaakt die als resultaat heeft gehad dat een aantal GOG's werden voorgesteld en gerealiseerd.

## 4.2 Ruimtelijke visie (structuurplannen ed.)

Het GRS doet geen specifieke uitspraken over dit stuk woongebied.

De stad Ronse heeft niet de intentie om het woongebied met landelijk karakter verder te ontwikkelen, dit omdat het gebied geregeld onder water komt te staan.

Ten zuiden ligt het pRUP (40000 213 00072) het stedelijk project ninovestraat dd 24 september 2012. Het signaalgebied ligt net buiten de afbakening.



## 4.3 Lopende initiatieven:



## 5 Historiek overleg lokale besturen

Bij de screening van de relevante signaalgebieden en de opmaak van de ontwerp-startbeslissingen werden naast de lokale besturen ook andere relevante instanties uitgenodigd.

12/02/2015 en 20/05/2015 – bespreking stad Ronse  
24/03/2015 – bespreking GTO  
20/10/2015 – bespreking bekkenraad  
16/04/2015 – advies deputatie Oost-Vlaanderen  
09/06/2015 – goedgekeurd door het bekkenbestuur als beleidsondersteunend document

Betrokken lokale besturen:

Naar aanleiding van de adviesvraag in het kader van vervolgstappen signaalgebieden van het CIW bracht het stadsbestuur van Ronse een advies uit over de fiche van het signaalgebied SG\_R3\_BOS\_05\_Delfossestraat.

Extract advies CBS Ronse dd. 20/04/2015: “Het college van burgemeester en schepenen beslist dat:

- voor het volledig gebied de optie C dient gewijzigd te worden naar optie B”.
- opmerking 7.2.B,C: deels gelegen in een goedgekeurde niet vervallen verkaveling Van Brakel N. en Willems D. en E. dd. 14.10.1996”.

Extract advies CBS Ronse dd. 14/09/2015:

- “Voor het signaalgebied Delfossestraat staat de stad achter de ‘optie C’ op voorwaarde dat de planschade niet ten laste is van de stad, aangezien dit voor de stad niet financieel haalbaar is. Indien de planschade ten laste van de stad blijft, blijft het college bij zijn beslissing dd. 20/04/2015”.
- “Voor het signaalgebied Delfossestraat wil de stad dat de mogelijkheid voorzien wordt dat naast Beekstraat 38 de rijwoningen afgewerkt worden met een kopgebouw”.

De verwervingswaarde zou voor de 3 signaalgebieden samen te Ronse ongeveer 1MIO euro bedragen.

Naar aanleiding van de adviesvraag van het CIW bracht het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen op 16/04/2015 volgend advies uit, waarbij de fiche werd gecheckt op eventuele selecties uit het provinciaal ruimtelijk structuurplan of eventuele provinciale planningsprocessen:

'geen opmerkingen'.

Waterbeheerder:

Naar aanleiding van de adviesvraag in het kader van vervolgstappen signaalgebieden van het CIW bracht de betrokken waterbeheerder een positief advies uit over de fiche van het signaalgebied SG\_R3\_BOS\_05\_Delfossestraat.

Gebiedsgericht en Thematisch Overleg van het Bovenscheldebekken:

Naar aanleiding van de adviesvraag in het kader van vervolgstappen signaalgebieden van het CIW bracht de betrokken waterbeheerder een positief advies uit over de fiche van het signaalgebied SG\_R3\_BOS\_05\_Delfossestraat.

Bekkenraad van het Bovenscheldebekken:

Naar aanleiding van de adviesvraag in het kader van vervolgstappen signaalgebieden van het CIW bracht de bekkenraad dd. 20/10/2015 een positief advies uit over de fiche van het signaalgebied SG\_R3\_BOS\_05\_Delfossestraat.

Op 20/05/2015 verleende de stad Ronse advies mbt het signaalgebied:

Op 14/09/2015 heeft het college van burgemeester en schepenen een aangepast advies gegeven omtrent de ontwerp-startbeslissing (zie hoger onder betrokken lokale besturen).

## 6 Keuze ontwikkelingsperspectief

### C: nieuwe functionele invulling voor het gebied

- Het signaalgebied => Bestemmingswijziging: woongebied met landelijk karakter omzetten naar een invulling die compatibel is met watersysteem.

## 7 Conclusie signaalgebied

### *Conclusie signaalgebied*

Het signaalgebied is gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied. De stad Ronse heeft niet de intentie om dit woongebied met landelijk karakter verder te ontwikkelen, dit omdat het gebied geregeld onder water komt te staan.

### *Beslissing Vlaamse Regering d.d. 31/03/2017*

De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan het bovenstaand ontwikkelingsperspectief en gelast de bevoegde instanties om het ontwikkelingsperspectief te respecteren en de voorwaarden uit de ontwerp-startbeslissing door te vertalen bij de toepassing van de watertoets.